

INTENȚIA COMANDANTULUI – MIT SAU REALITATE LA NIVELUL FORȚELOR AERIENE? –

Colonel dr. Cătălin CHIRIAC

Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, București

DOI: 10.55535/GMR.2022.2.03

Transmiterea viziunii comandantului către nivelul de execuție al unei structuri a impus, de-a lungul timpului, existența unui format și limbaj deopotrivă, care să poată asigura fluiditatea informațiilor, dar, mai ales, înțelegerea acestora. Acest lucru s-a materializat în conceptul denumit „intenția comandantului”, recunoscut drept elementul cheie în asigurarea cadrului necesar exprimării libertății de acțiune și cu importantul rol de a consolida și încuraja inițiativa comandanților subordonați pe timpul executării misiunii și sarcinilor primite.

Cuvinte-cheie: intenție, ordin de operații, stat major, plan de operații, obiective.

DELIMITĂRI CONCEPTUALE

Mediul de operare (AAP-06, 2020, p. 94)¹ modern este extrem de complex, nesigur și schimbător, în cadrul căruia un comandant trebuie să facă față atât unui adversar versatil, cât și unor variabile precum terenul, condițiile meteo, moralul personalului, epuizarea fizică sau psihică ori asigurarea/neasigurarea sprijinului sub diverse forme. În aceste condiții, asigurarea *libertății de acțiune* pentru comandanții subordonați poate deveni condiția necesară și esențială pentru desfășurarea cu succes a unei operații.

Libertatea de acțiune trebuie percepută ca reprezentând acel grad de autonomie încredințat de comandantul eșalonului superior comandanților subordonați, care să asigure adaptarea la situațiile neprevăzute ale mediului și la acțiunile adversarului. În mediul militar, modalitatea la îndemână pentru asigurarea acesteia o constituie *intenția comandantului*. Direcționarea subordonaților nu presupune doar asigurarea libertății de acțiune, ci și garantarea sincronizării și flexibilității necesare fluidizării operațiilor. Comandanții trebuie să dețină abilitatea de a sincroniza evenimentele și acțiunile, asigurând, în acest fel, flexibilitate comandanților subordonați în luarea deciziilor. Un comandant care nu sincronizează eforturile structurilor subordonate riscă să nu poată gestiona dezastrul, iar în ipoteza în care consolidarea flexibilității se face în detrimentul sincronizării, el va asigura doar o coordonare prin coincidență a misiunilor și sarcinilor.

Pentru exemplificare, dacă un comandant restricționează comandanții subordonați în utilizarea unui anume curs de acțiune, este nesemnificativ câte cursuri de acțiune are la dispoziție adversarul, deoarece acesta va avea un avantaj însemnat. Dar, dacă același comandant, prin intermediul intenției, asigură ce trebuie să facă subordonații, dar nu și prin ce mijloace, atunci aceștia se vor putea adapta oricărei situații ulterioare. Prin intenție, comandantul asigură

Libertatea de acțiune trebuie percepută ca reprezentând acel grad de autonomie încredințat de comandantul eșalonului superior comandanților subordonați, care să asigure adaptarea la situațiile neprevăzute ale mediului și la acțiunile adversarului.

Comandanții trebuie să dețină abilitatea de a sincroniza evenimentele și acțiunile, asigurând, în acest fel, flexibilitate comandanților subordonați în luarea deciziilor.

¹ *Mediul de operare* este definit ca reprezentând un complex de condiții, circumstanțe și influențe, cu impact asupra modului de angajare a capacităților, influențând, în același timp, și decizia comandantului.

„mai degrabă libertatea de a opera în contextul general al misiunii decât restricțiile unei concepții de operații sau ale unei scheme de manevră”. (*Doctrina Armatei României*, 2012, p. 120).

Realitatea planificării operațiilor a demonstrat că unul dintre conceptele importante care articulează desfășurarea unui proces de planificare și, ulterior, execuția îl reprezintă *intenția comandantului*. Chiar dacă acest concept există în prevederile doctrinei naționale, iar planificatorii îl pot defini și localiza, aceeași realitate demonstrează că încă mai sunt neclarități legate de formularea sau comunicarea acestuia.

La nivel național, nu există discrepanțe privind definirea sau prezentarea conceptului. În *Doctrina planificării operațiilor în Armata României* se găsește o descriere sumară a conceptului, iar *Manualul de planificare a operațiilor* asigură atât definirea, cât și elementele de identificare ale acestuia. De asemenea, aceeași definiție este regăsită și în *Doctrina Armatei României*, așa cum se poate observa în *tabelul nr. 1*.

Tabelul nr. 1 – Definirea intenției comandantului

DEFINIRE	SURSA
Intenția comandantului – descrierea generală a modului în care se intenționează să se rezolve problema tactică.	Doctrina planificării operațiilor în Armata României, Statul Major General, București, 2013, p. 105
Expresia personală a comandantului asupra a ceea ce se execută și ceea ce dorește el să îndeplinească. Este o propoziție/frază clară și concisă despre întreaga misiune, care acceptă un risc și rezultă o stare finală. Relaționează trupele proprii, inamicul și terenul. Trebuie să fie înțeleasă pe cale ierarhică, cu două eșaloane mai jos, deoarece asigură un cadru general și oficial, prin care comandanții subordonați pot planifica și desfășura operații, inclusiv atunci când un plan sau o concepție nu se mai pun în aplicare/derulează sau circumstanțele solicită subordonaților să ia alte decizii, dar în sprijinul ultimului scop ordonat.	Doctrina Armatei României, Statul Major General, București, 2012, p. 155. Manualul de planificare a operațiilor, Statul Major General, București, 2016, p. 190.

Particularitățile *intenției comandantului* sunt cel mai bine exprimate la nivel național în normele *Doctrinei Armatei României*, astfel:

- Trebuie să includă o scurtă prezentare a scopului general al misiunii, starea finală dorită și informațiile esențiale privind modalitatea de realizare a stării finale.
- Reprezintă expresia directă a voinței comandantului.
- Asigură cadrul general astfel încât comandanții subordonați să își poată îndeplini misiunile.
- Sprijină exercitarea comenzii și a controlului în baza misiunilor și obiectivelor stabilite de către eșalonul superior.
- Stabilește starea finală în relație cu factorii care influențează îndeplinirea misiunii: adversarul, mediul de operare, terenul, forțele, viitoarele angajamente.
- Previzionează rezultatele așteptate în urma desfășurării operației și modul în care acestea influențează operațiile viitoare.
- Trebuie să fie clară, astfel încât comandanții subordonați să își poată elabora propriile planuri și ordine (Ib., pp. 100-105).

La nivelul Alianței Nord Atlantice, documentele specifice care reglementează modul de realizare a planificării operațiilor tratează această problemă distinct. Astfel, COPD² prezintă intenția comandantului ca reprezentând „*viziunea comandantului pentru conducerea/pregătirea unei campanii sau operații*” (COPD, 2013, pp. 4-52). Aceeași publicație accentuează faptul că fundamentul intenției o reprezintă viziunea personală a comandantului, exprimată în termeni de prioritate, faze, timp și spațiu, și care evidențiază natura și scopul principalelor acțiuni care conduc către îndeplinirea obiectivelor, fără a asigura și un format al acesteia.

În prevederile *Doctrinei aliate întrunite pentru planificarea operațiilor*, intenția reprezintă baza pentru designul operației și „*expresia clară și concisă a comandantului asupra responsabilităților forței și a condițiilor pe care aceasta trebuie să le determine pentru a îndeplini misiunea. Este o descriere succintă, scrisă a vizualizării de către comandant a întregii operații și a ceea ce vrea comandantul să realizeze*”. (AJP-5, , 2019, pp. 2-3). În plus, publicația are și o abordare a formatului acesteia în sensul în care „*o construcție general acceptată include scopul și obiectivele*”. (Ib.).

Particularitățile intenției comandantului sunt cel mai bine exprimate la nivel național în normele Doctrinei Armatei României, astfel: reprezintă expresia directă a voinței comandantului; asigură cadrul general astfel încât comandanții subordonați să își poată îndeplini misiunile și sprijină exercitarea comenzii și a controlului în baza misiunilor și obiectivelor stabilite de către eșalonul superior.

² *Allied Command Operations Comprehensive Operations Planning Directive/Directiva Comandamentului Aliat pentru Operații pentru planificarea cuprinzătoare a operațiilor.* La nivel național, prevederile COPD se regăsesc în cadrul *Manualului de planificare a operațiilor.*

INTENȚIA ÎN PRACTICĂ

Comandantul unei structuri poartă întreaga responsabilitate pentru îndeplinirea misiunii, iar delegarea autorității de comandă către subordonați și responsabilizarea acestora de a acționa în conformitate cu intenția acestuia reprezintă elemente importante ale descentralizării. Prin folosirea principiului *comanda unică – execuția descentralizată*^{3,4}, comandanții oferă libertate de acțiune subordonaților pentru a acționa în spiritul misiunii primite, în situații în care se impune exploatarea unor conjuncturi favorabile, încurajând, în acest fel, *luarea inițiativei* și promovând luarea din timp a unor decizii. (*Manualul de planificare a operațiilor*, 2016, p. 16).

În prevederile *Doctrinei aliate întrunite pentru planificarea operațiilor*, intenția reprezintă baza pentru designul operației și „expresia clară și concisă a comandantului asupra responsabilităților forței și a condițiilor pe care aceasta trebuie să le determine pentru a îndeplini misiunea”.

Intenția este parte integrantă și unul dintre elementele cheie ale acestui principiu, iar succesul său este asigurat doar prin respectarea *ad litteram* a acestuia. Intenția nu poate fi eficientă într-o organizație militară în care relațiile de comandă și control sunt neclar definite sau în care comandantul interferează sau impune reguli în luarea deciziilor comandanților subordonați.

Avantajele intenției comandantului sunt mai mari în situațiile în care există o descentralizare a execuției, deoarece libertatea de acțiune a subordonaților asigură inițiativa și chiar acțiuni independente, care să conducă la îndeplinirea misiunilor primite. În fapt, intenția comandantului este mult mai prezentă la nivelul tactic decât la nivelul operativ, unde posibila cooperare cu organizațiile civile impune și existența unor obiective non-militare, această situație conducând către necesitatea unei centralizări. Acest lucru poate micșora din importanța acesteia. Pe baza acestor considerente, intenția comandantului poate fi evaluată prin prisma:

- nivelului artei militare: strategic, operativ sau tactic;
 - cu cât nivelul este mai mare, cu atât crește și importanța intenției din motive legate de libertatea de acțiune;
- categoriei de forțe: terestre, aeriene, navale sau pentru operații speciale;
 - intenția este la fel de importantă în rândul fiecărei categorii de forțe, dar este posibil ca ea să fie mai prezentă în cadrul Forțelor Terestre datorită dimensiunii în care acționează;

³ *Mission command*. În alte publicații militare se poate regăsi și sub denumirea „*comanda prin misiuni*”.

⁴ Principiul este prezentat și detaliat în *Manualul de planificare a operațiilor* (2016).

acest lucru nu diminuează însă din importanța acesteia la nivelul celorlalte categorii de forțe;

- caracteristicilor participanților la operație;
 - o particularitate o reprezintă cooperarea inter-instituțională, caz în care intenția pierde puțin din popularitate, așa cum am prezentat anterior;
- mediului de operare;
 - un mediu de operare congestionat și complex va determina existența unei intenții bine ancorate în realitate, cu o importanță majoră în economia desfășurării acțiunilor.

Cu toate acestea, în ciuda importanței recunoscute, intenția comandantului nu este pe deplin înțeleasă și, drept urmare, utilizarea ei este legată mai mult de obligativitatea respectării unui format. Sunt situații, destul de dese, în care scopul, conținutul și modul de punere în aplicare sunt fie înțelese greșit, fie folosite eronat. Este, de asemenea, incorect înțeles faptul că importanța intenției este în strânsă legătură cu nivelul de comandă, misiunile structurii și tipul operației sau cu natura mediului de operare. Poate că principalul motiv pentru aceste realități îl reprezintă cunoașterea insuficientă a întregului concept și a scopului adiacent.

Elaborarea propriu-zisă a intenției poate reprezenta, pentru comandanții experimentați, o activitate normală pe parcursul unui proces de planificare sau poate fi un consumator de timp și energie pentru cei cu mai puțină experiență. În sprijinul celor mai puțin experimentați, au fost identificate componente sau faze care să ajute la elaborarea unui produs echilibrat și util atât pentru statul major, cât și pentru comandanții subordonați. Astfel, într-una dintre abordări, procesul dezvoltării intenției comandantului cuprinde patru faze distincte și perfect armonizate: *formularea, articularea/exprimarea, comunicarea și executarea* (Vego, 2010, p. 141)⁵.

Formularea intenției trebuie să fie responsabilitatea comandantului și nu trebuie luată în calcul varianta în care statul major sau grupul de planificare propune comandantului intenția/variante de intenții. Nimeni în afară de comandant nu ar trebui să elaboreze intenția. (Ib.)

Elaborarea propriu-zisă a intenției poate reprezenta, pentru comandanții experimentați, o activitate normală pe parcursul unui proces de planificare sau poate fi un consumator de timp și energie pentru cei cu mai puțină experiență. În sprijinul celor mai puțin experimentați, au fost identificate componente sau faze care să ajute la elaborarea unui produs echilibrat și util atât pentru statul major, cât și pentru comandanții subordonați.

⁵ În alte publicații, dezvoltarea intenției comandantului cuprinde: *formularea, comunicarea, interpretarea și implementarea*. (Shattuck, 2010, p. 70).

La formularea intenției, comandanții trebuie să realizeze foarte clar faptul că aceasta va fi comunicată, în cele mai multe cazuri, prin cu totul alte mijloace decât verbal. În aceste condiții, pentru a putea egala avantajul deținut de transmiterea verbală, intenția scrisă trebuie să fie concisă, astfel încât să poată fi rapid citită, memorată și amintită.

La elaborarea intenției, comandantul trebuie să țină cont de obiectivele asumate și de starea⁶ care trebuie să existe după ce misiunea primită este îndeplinită, mediul de operare, modul probabil de acțiune al adversarului, fazele și etapele operației întrunite și particularitățile acțiunilor tuturor forțelor și mijloacelor participante.

În ceea ce privește *articularea/exprimarea*, intenția comandantului trebuie formulată la persoana întâi singular, folosind un limbaj convingător (Ib., p. 142). Acest lucru impune ca termenii să exprime fără echivoc decizia comandantului și să fie utilizați în conformitate cu prevederile doctrinei. Consider că ar trebui evitate construcțiile gramaticale complexe, iar exprimarea trebuie să nu lase loc de interpretări.

Indiferent de eșalon sau de structură, intenția trebuie să reflecte personalitatea comandantului și să transmită comandanților subordonați *CE* să facă (dar nu și *CUM* să facă) și *DE CE*. Este bine-venită opțiunea comandanților ca, atunci când situațiile o permit, să explice raționamentul de la baza intenției și cum au ajuns la decizia transmisă. Explicarea raționamentului îi ajută pe subordonați să înțeleagă starea dorită de comandantul eșalonului superior la terminarea acțiunii sau a operației și, în același timp, îi determină să gândească în aceeași manieră propria intenție.

Înainte de a *comunica* intenția către subordonați, comandantul trebuie să o vizualizeze destul de clar în mintea sa și este indicat să fie discutată cu șeful de stat major, cu personal din grupul de planificare sau chiar cu comandanții subordonați (*Manualul de planificare a operațiilor*, p. 142).

La formularea intenției, comandanții trebuie să realizeze foarte clar faptul că aceasta va fi comunicată, în cele mai multe cazuri, prin cu totul alte mijloace decât verbal. În aceste condiții, pentru a putea egala avantajul deținut de transmiterea verbală, intenția *scrisă* trebuie să fie concisă, astfel încât să poată fi rapid citită, memorată și amintită. Pentru nivelul tactic, care trebuie să se concentreze pe sarcinile necesare îndeplinirii obiectivelor, adică pe execuție, este indicat ca intenția să nu fie lungă și încărcată de detalii inutile.

⁶ A nu se confunda cu starea finală dorită, care reprezintă situația politică și/sau militară care trebuie atinsă la sfârșitul unei operații, ceea ce indică faptul că obiectivul a fost realizat. (*Manualul de planificare a operațiilor*, ib., p. 196).

Condiția necesară pentru *executarea*/punerea în aplicare cu succes a intenției o reprezintă existența libertății de acțiune a comandanților subordonați (Vego, p. 143). Esența libertății de acțiune presupune ca un comandant să nu specifice sau să impună modul în care subordonații trebuie să acționeze. El trebuie să formuleze și să comunice intenția la timp (asigurând, astfel, și timpul necesar punerii în aplicare a acesteia) și să se asigure că subordonații au înțeles intenția întocmai cum a fost gândită. Comandanții subordonați au responsabilitatea stabilirii modului de acțiune, conform intenției comandantului eșalonului superior, astfel încât să asigure îndeplinirea misiunii.

Primele trei componente – *formularea, articularea/exprimarea și comunicarea* – sunt responsabilitatea comandantului de la eșalonul superior. Comandanții subordonați au responsabilități în ceea ce privește punerea în aplicare a acesteia. Trebuie conștientizat faptul că, în timp ce comandanții subordonați au responsabilități în punerea în aplicare a intenției, vor fi situații în care trebuie să își formuleze și să comunice intenția lor către propriii subordonați, lucru ce implică necesitatea cunoașterii în detaliu a acestui concept.

Dacă primele trei componente sunt exersate pe parcursul diferitelor forme de instruire (cursuri, aplicații, exerciții), *executarea* nu beneficiază de aceleași condiții optime de pregătire și, posibil, acest lucru se poate realiza doar în condițiile reale ale unei operații. Nu trebuie omis faptul că exersarea primelor trei componente este, la rândul ei, destul de dificilă, deoarece acestea sunt bazate pe context și dependente, într-o mare măsură, de experiența instructorilor și personalitatea cursanților.

NECESITATEA CONCEPTULUI LA NIVELUL FORȚELOR AERIENE

Controlul centralizat și execuția descentralizată, principiu fundamental al Forțelor Aeriene (*Doctrina pentru operații a Forțelor Aeriene*, 2016, p. 16), direcționează și organizează efortul Forțelor Aeriene oriunde este necesar, prin delegarea autorității de execuție către comandanții responsabili de la nivelurile mai mici. Realizarea acestui principiu nu poate fi posibilă fără *intenția comandantului*, care exprimă acea viziune necesară realizării unității de efort. La nivelul Forțelor Aeriene, *intenția*

Trebuie conștientizat faptul că, în timp ce comandanții subordonați au responsabilități în punerea în aplicare a intenției, vor fi situații în care trebuie să își formuleze și să comunice intenția lor către propriii subordonați, lucru ce implică necesitatea cunoașterii în detaliu a acestui concept.

Intenția comandantului oferă cadrul general pentru îndeplinirea sarcinilor și misiunilor aeriene. Deși situația se poate schimba, subordonații care înțeleg în mod clar scopul unei operații și acționează pentru atingerea acestuia se pot adapta la diferite schimbări generate de mediul de operare, cu un management al riscului adecvat.

comandantului trebuie să reflecte viziunea personală a comandantului de nivel tactic referitor la modul în care va fi îndeplinită misiunea (Manualul de planificare a Forțelor Aeriene, 2020, p. 30).

Astfel, *intenția comandantului* oferă cadrul general pentru îndeplinirea sarcinilor și misiunilor aeriene. Deși situația se poate schimba, subordonații care înțeleg în mod clar scopul unei operații și acționează pentru atingerea acestuia se pot adapta la diferite schimbări generate de mediul de operare, cu un management al riscului adecvat. În acest mod, comandanții subordonați își vor putea îndeplini misiunea din proprie inițiativă, prin cooperarea cu celelalte structuri sau genuri de armă, evitând, astfel, formularea de solicitări și aprobări (al căror flux de informare-aprobare-transmitere este mare consumator de timp) pentru comandantul eșalonului superior. Se poate, astfel, afirma că logica intenției este simplă: eșaloanul superior asigură libertatea de acțiune necesară desfășurării acțiunilor, în timp ce subordonații acționează în spiritul îndeplinirii obiectivelor stabilite.

Deși comandanții diferitelor structuri din cadrul Forțelor Aeriene au utilizat o formă de transmitere a intenției privind modul de acțiune al subordonaților, acest lucru nu era materializat efectiv în cadrul unui document de conducere. *Elaborarea hotărârii*⁷ reprezenta actul de conducere prin care un comandant își exprima concepția asupra modului de organizare a acțiunilor structurii pentru îndeplinirea misiunii primite. Astăzi, poate fi asimilat cu *intenția comandantului*, însă conceptul este posibil să fi fost introdus în limbajul și vocabularul planificatorilor odată cu apariția, traducerea și utilizarea *GOP – Guidelines for Operational Planning*. Manualele ulterioare de planificare au preluat și detaliat acest concept către forma cunoscută astăzi.

În același timp, este posibil ca dese schimbări la nivel național ale prevederilor principalelor doctrine sau manuale sau apariția unor noi, fără a asigura și o concordanță a acestora cu conținuturile Alianței, să fi contribuit la o diluare a esenței și importanței acestui concept.

Pentru structurile din cadrul Forțelor Aeriene, *intenția comandantului* trebuie să fie caracteristică nivelului tactic, în sensul în care trebuie

⁷ Denumirea apărea în regulamentele specifice genurilor de armă caracteristice perioadei anilor '80, abrogate la data apariției prezentei lucrări.

să asigure cadrul desfășurării operațiilor aeriene pentru o perioadă de timp bine delimitată. Deoarece definirea intenției respectă particularitățile prezentate la nivel național, este normal și logic, în același timp, ca, la nivelul Forțelor Aeriene, dezvoltarea intenției să se facă respectând aceleași faze sau componente prezentate anterior, dar cu mici particularități, date de prevederile doctrine, astfel:

- Din punct de vedere al formatului, la nivelul Forțelor Aeriene există precizarea ca intenția să cuprindă „*atât starea finală dorită, cât și scopul și poate stipula când, dacă și cât de mare este riscul pe care comandantul este gata să îl accepte*”. (*Manualul de planificare a operațiilor aeriene*, p. 30). În același timp, intenția trebuie să indice activitățile principale (și scopurile acestora) pentru atingerea obiectivelor și dacă acestea sunt desfășurate simultan sau secvențial, concluzionând prin relaționarea întregii operații cu atingerea obiectivelor și a stării finale dorite (Ib. pp. 30-31).
- Din punct de vedere al locului, *intenția comandantului* se regăsește la paragraful 3 – *Direcționările comandantului de nivel tactic* – al unei concepții, plan sau ordin de operații (Ib., p. 73), asigurând, în acest fel, legătura dintre misiune și concepția operației aeriene.
- Principalele repere care trebuie avute în vedere la dezvoltarea intenției se referă la cunoașterea și înțelegerea naturii conflictului, a relațiilor de comandă și control specifice Forțelor Aeriene și viziunea comandantului asupra întrebuițării pachetului de forțe aflate la dispoziție.
- Odată formulată și comunicată, intenția trebuie să asigure cadrul pentru elaborarea, analiza și compararea cursurilor proprii de acțiune. Trebuie reținut faptul că, în economia procesului de planificare, la elaborarea cursurilor de acțiune proprii, alături de intenție, misiunea structurii și forțele la dispoziție sunt aceleași, indiferent de numărul cursurilor.

Pentru a veni în sprijinul planificatorilor din cadrul Forțelor Aeriene, în *tabelul nr. 2* sunt prezentate principalele repere care trebuie avute în vedere la formularea, exprimarea și comunicarea *intenției comandantului*.

Din punct de vedere al formatului, la nivelul Forțelor Aeriene există precizarea ca intenția să cuprindă „atât starea finală dorită, cât și scopul și poate stipula când, dacă și cât de mare este riscul pe care comandantul este gata să îl accepte” În același timp, intenția trebuie să indice activitățile principale (și scopurile acestora) pentru atingerea obiectivelor și dacă acestea sunt desfășurate simultan sau secvențial, concluzionând prin relaționarea întregii operații cu atingerea obiectivelor și a stării finale dorite.

Tabelul nr. 2 – Elemente caracteristice ale intenției comandantului

INTENȚIA COMANDANTULUI	TREBUIE SĂ:	NU TREBUIE SĂ:
	- fie formulată de comandant;	- fie pusă la dispoziția comandantului de către grupul de planificare;
	- transmită subordonaților CE să facă și nu CUM să facă;	- detalieze excesiv sarcinile subordonaților, deoarece vor limita libertatea de acțiune a acestora;
	- descrie starea care trebuie să existe după ce misiunea primită este îndeplinită;	- stabilească alte obiective față de cele primite de la eșalonul superior și asumate pe timpul analizei misiunii;
	- fie liantul dintre misiune și concepția operației;	- reprezinte un rezumat al concepției operației;
	- fie concisă și clară;	- fie o descriere narativă a viziunii comandantului privind desfășurarea acțiunilor;
	- asigure cadrul necesar exprimării libertății de acțiune.	- să impună acțiuni sau misiuni.

Intenția comandantului reprezintă efectul pe care un comandant dorește să îl vadă după îndeplinirea unei misiuni date. Într-un sistem bazat pe comanda și controlul misiunii, asigurarea intenției reprezintă prima responsabilitate a comandantului și un mijloc esențial de conducere a structurii.

CONCLUZII

Întotdeauna s-a discutat despre artă și știință și, în mod logic, despre echilibrul dintre ele în planificarea operațiilor. Mergând mai departe, aceeași abordare poate fi aplicată și în cadrul *intenției comandantului*, în sensul în care arta reprezintă abilitatea comandantului de a materializa viziunea, iar știința capacitatea de a transmite acele informații astfel încât să asigure execuția fără sincope a operației.

Intenția comandantului reprezintă un concept cu vechime, a cărui eficiență a fost dovedită de-a lungul timpului. În esență, reprezintă efectul pe care un comandant dorește să îl vadă după îndeplinirea unei misiuni date. Într-un sistem bazat pe comanda și controlul misiunii, asigurarea intenției reprezintă prima responsabilitate a comandantului și un mijloc esențial de conducere a structurii.

Practica a demonstrat că intenția comandantului reprezintă vederea de ansamblu și trebuie să ofere logica ce permite fiecărui subordonat să acționeze pentru îndeplinirea misiunii, menținând, în același timp, relațiile de sprijin cu ceilalți comandanți. Înțelegerea intenției comandantului asigură inițiativa subordonaților, în armonie cu viziunea comandantului. În situația în care evoluția evenimentelor

nu se realizează conform prognozei sau sarcinile atribuite nu pot fi îndeplinite în funcție de actualele desfășurări, intenția are rolul de a asigura continuitatea necesară îndeplinirii misiunii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Lt.-col. Shattuck, L.G. (2010). *Communicating Intent and Imparting Presence*. În *Military Review* (martie-aprilie).
2. Vego, M. (2010). *Operational Commander's Intent*. JFQ, nr. 57, NDU Press.
3. AAP-06. *NATO Glossary of Terms and Definitions* (English and French) (2020). North Atlantic Treaty Organization, NSO.
4. AJP-5. *Allied Joint Doctrine for the Planning of Operations* (2019). NSO.
5. *Allied Command Operations Comprehensive Operations Planning Directive* (2013). COPD Interim V2.0, SHAPE.
6. *Doctrina Armatei României* (2012). București: Statul Major General.
7. *Doctrina pentru operații a Forțelor Aeriene* (2016). București.
8. *Doctrina planificării operațiilor în Armata României*. (2013). București: Statul Major General.
9. *Manualul de planificare a operațiilor* (2016). București: Statul Major General.
10. *Manualul pentru organizarea de stat major și operații în forțele aeriene* (2009). București.
11. *Manualul de planificare a operațiilor aeriene* (2020). București.